

Přepište písmena z očíslovaných polí do tajenky ke stejným číslicím.

TAJENKA

21	19	20	17	10	12	13	12	6	17	19
----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	----

Z	1	18	19	7	8	18	8
---	---	----	----	---	---	----	---

13	10	8	3	8
----	----	---	---	---

11	8	6	17	16	9	11	8	14	11	15	E	2	19
----	---	---	----	----	---	----	---	----	----	----	---	---	----

5	14	4	20
---	----	---	----

**Tajenku prozradte pracovníkovi infocentra Velehrad
a odměna vás bude hřát.**

Vytvořilo v roce 2017 Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty
ve spolupráci s Římskokatolickou farností Velehrad, obcí Velehrad,
Petrem Slintákem a Dagmar Benovičovou.
Ilustrace: Dagmar Uhýrková a Irena Dufková.
Financováno Římskokatolickou farností Velehrad a obcí Velehrad.

Bližší informace o hledačce naleznete na níže uvedených webových stránkách
www.bilekarpaty.cz/vis

HLEDAČKA A ŠIFROVAČKA OKOLO VELEHRADSKÉ BAZILIKY

CESTOU DOPLŇUJ SLOVA A SBÍREJ PÍSMENA DO TAJENKY –
UMÍSTI JE PAK NA POZICI OZNAČENOU ČÍSLEM.

OBTÍŽNOST HLEDAČKY: lehká

DÉLKA HLEDAČKY: 1,5 km

ČASOVÉ OMEZENÍ: k pokladu se dostanete pouze v otvíracích hodinách
infocentra Velehrad (ičko)

VYBAVENÍ NA CESTU: tužka, vytištěná hledačka (nebo papír a elektronickou PDF
verzi v chytrém telefonu), dobré boty, v případě neznalosti
území doporučíme i aktuální mapu

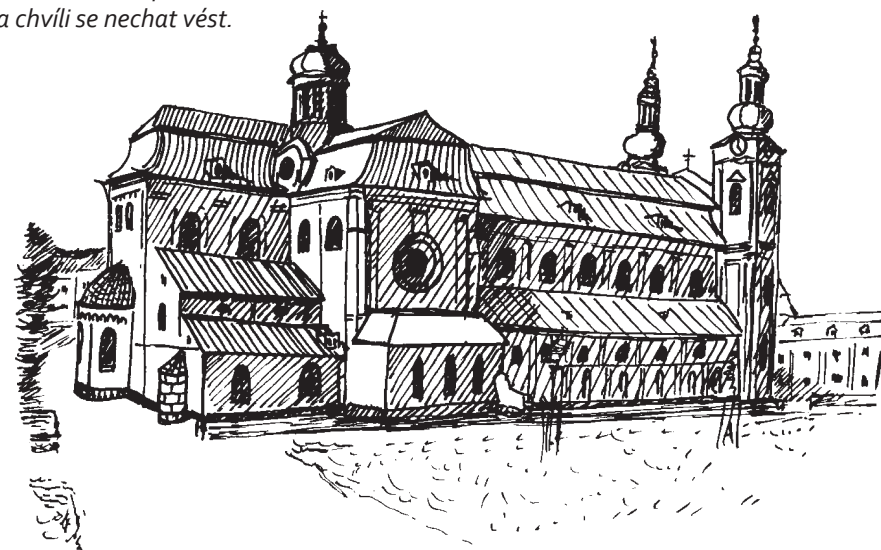
ZAČÁTEK HLEDAČKY: obec Velehrad – Infocentrum Velehrad („ičko“)

UPOZORNĚNÍ: Hledačka vede lehkým terénem pouze po zpevněných
cestách.

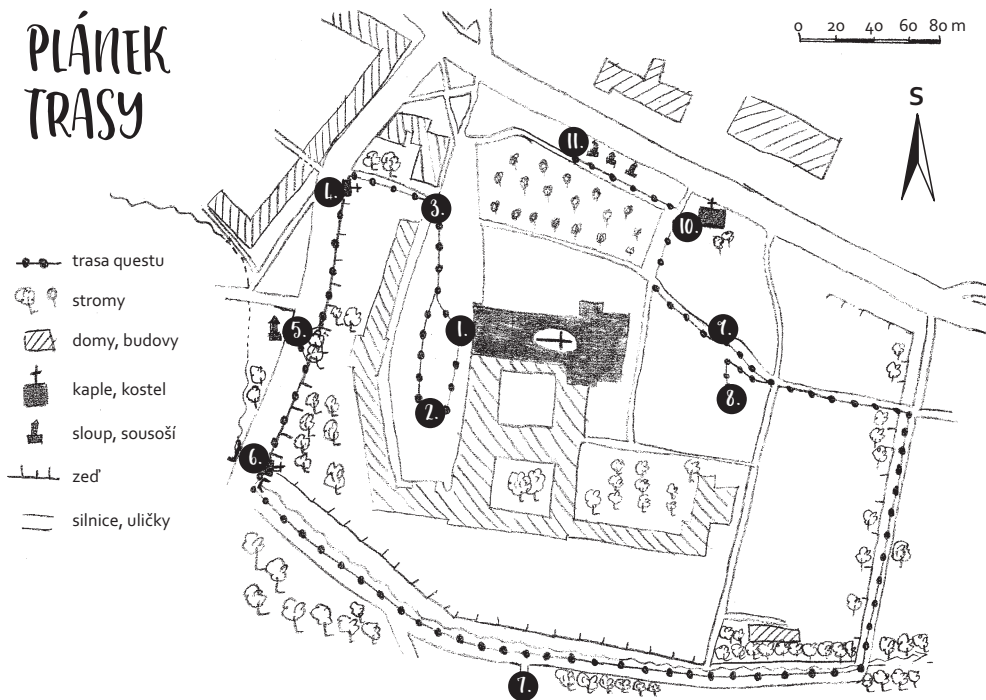
PŘEJEME KRÁSNÉ POČASÍ A PŘÍJEMNÉ ZÁŽITKY PŘI VAŠEM PUTOVÁNÍ!

*Procházíte poutním krajem,
Velehrad vzbuzuje váš zájem
vyluštit si tento qest,
na chvíli se nechat vést.*

*Od ička ke chrámu běžte
a skryté hádanky řešte.*

PLÁNEK TRASY

I. BAZILIKA

Záměrně či nechtěně došlo náhle k přeměně. Pohleďte na stavbu pouhou dřív takřka sto metrů dlouhou. Dnes sem jezdí turisté, kteří chtějí zajisté poznat krásy baziliky, zažít krásné okamžiky. Poutníci sem směřují, klid vezdejší hledají.

Jak se jmenují postavy nacházející se na věžích baziliky? Jména hledej v jejím názvu.

			8	
--	--	--	---	--

a

		17				
--	--	----	--	--	--	--

Od chrámu kolem kašny nádvoří se dejte, pohledem na zdejší budovy se pokochejte.

i Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje je jedním z nejvýznamnějších poutních kostelů České republiky. Nachází se v areálu někdejšího velehradského kláštera. Návštěvníci mohou obdivovat i lapidárium a krypty nacházející se pod bazilikou.

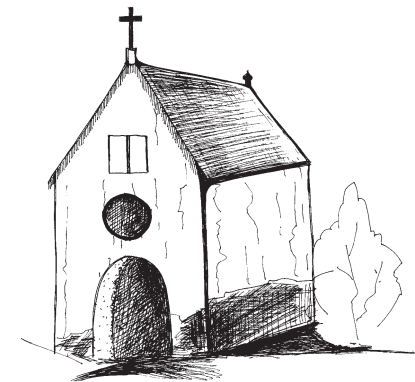
10. KOSTELÍK ZJEVENÍ PÁNĚ - CYRILKA

Zub času se na kostelíku podepsal, však zdejší lid ho zchátrat nenechal. Teď již na Velehradě nepřijde zkrátka, je to totiž národní kulturní památka.

Jaký tvar má okno nad hlavním vchodem do kostela?

	9	
--	---	--

i Kostelík byl vystaven v první polovině 13. století a dlouho sloužil potřebám farníků. Lidově se mu říká Cyrilka.

Poslední zastavení si vychutnej a k ohradní zdi pospíchej.

11. OHRADNÍ ZEĎ S BAROKNÍMI SOCHAMI U VELEHRADSKÉ BAZILIKY

Ve stínu a úkrytu tu stojí osm barokních soch, nad jejich nádherou se podívá nejedno děvče i hoch. Význam má i zadní zeď, klid poskytne nejen teď. Areál celý uzavírá odpočinek neodpírá.

Jak je v latině pojmenován Metoděj?

		16		2			20
--	--	----	--	---	--	--	----

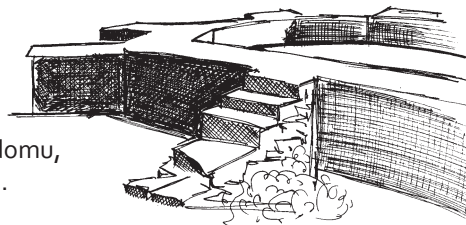
i V ohradní zdi areálu kláštera je postaveno osm barokních soch světců. V minulosti byly umístěny v zahradách kláštera a předtím zdobily průčelí kostela. Zřejmě pocházejí z dílny sochaře Michaela Mandíka.

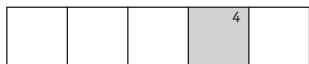
Náš quest už za sebou máš, pro odměnu k ičku jistě pospícháš.

8. OPATSKÝ DŮM

Že opat mimo klášter žil, málokdo by pochopil. Před vámi jsou pozůstatky opatského domu, také základ kaple a strážní věže k tomu. Pohlédněte zezadu na baziliku, spatříte baroko, románský sluh i gotiku.

Co umožňuje přístup do prostoru bývalé opatské kaple ze severní strany? (obrázek ti napoví)

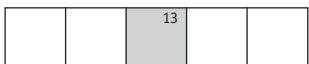
i Opatský dům byl objekt tvořený obydlím opata, kaplí a přilehlou strážní okrouhlou věží. Umístění budovy v těsné blízkosti, ale zároveň mimo klášterní konvent, bylo voleno s ohledem na diplomatické povinnosti opata komunikovat s vnějším světem a přijímat návštěvy. Základy objektu se zachovaly, byly před nedávnem odkryty a vyvýšeny kamenem nad povrch. V současnosti je možné vidět půdorys opatského domu včetně kaple (viz obrázek výše) a okrouhlé strážní věže (viz obrázek níže).

Od základů věže k nedaleké zdi se dáš, zdali práci stavitelů rozpoznáš?

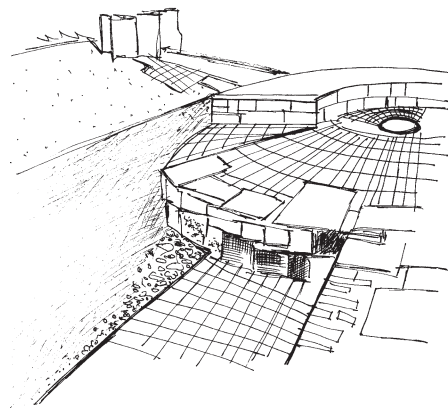
1. PŮVODNÍ STŘEDOVĚKÁ ZĚď

Původní zeď klášterní, co z ní zbylo, pohlédni. Dříve pro ochranu byla, délkou by nás udivila.

Jaký materiál byl využitý na stavbu zdi?

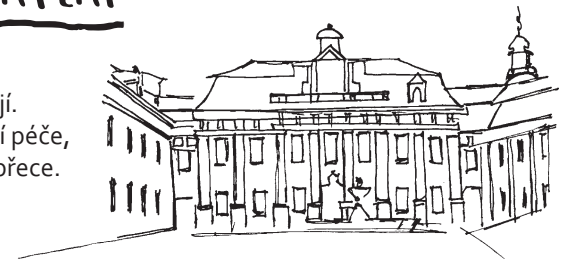
i Zeď sloužila jako opevnění kláštera ve středověku. Její pozůstatky byly objeveny společně se základy kruhové věže při archeologických průzkumech.

Dej se k bráně vpřed, kostelík Cyrilkou zříš hned.

2. NÁDVOŘÍ A KONVENT

Na nádvoří hodně budov stojí, mnoho společného je k sobě pojí. Jsou místem vzdělání i duchovní péče, ne jeden študák se tu vzdělával přece.

Jaký objekt se nachází téměř uprostřed nádvoří?

i Na nádvoří před bazilikou slavil 22. 4. 1990 mši papež sv. Jan Pavel II.

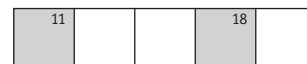
A nyní už nádvoří znáte, před bazilikou se díváte; vestoje anebo vleže na chodníku hledejte z cihel obrys věže.

3. HRANOLOVÁ VĚŽ

Hranolová věž bývalého opevnění, dnes z ní už mnoho vidět není. Dříve to byla věž veliká, zbyla z ní jen z cihel replika.

Její základy byly postaveny pradávno, objevena však byla teprve nedávno. Důležitou funkci mohla mít, dlouhá léta chránila klášterní klid.

Jaký materiál byl využitý na vyobrazení půdorysu věže? (množné číslo)

i Hranolová věž byla součástí středověkého opevnění kláštera řádu cisterciáků.

Pár kroků z areálu se dejte, na nároží kapli svatého Vendelína hledejte.

1. KAPLE SV. VENDELÍNA

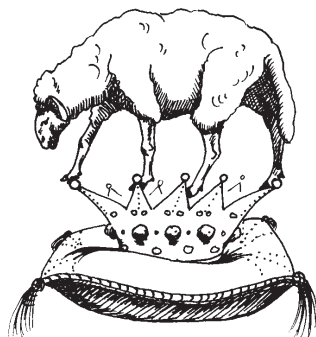
Jdete teď ulicí U Lípy,
se smíšenými pocity,
lípu najdete však stěží,
zde kapli Vendelín střeží.

Kým byl Sv. Vendelín?
(hledej v nápisu v oblouku)

15				19		6		
----	--	--	--	----	--	---	--	--

21						5
----	--	--	--	--	--	---

i Sv. Vendelín byl patronem pastýřů, poutníků a ochránce dobytka a polí.
Socha na Velehradě pochází z roku 1765.

*Teď již příběh kaple znáte,
před sebou sousoší sv. Rozálie máte.*

5. SOUSOŠÍ SV. ROZÁLIE

V baroku se morové sloupy stavěly,
lidé se modlili, poklekali, klaněli
aby už nepřišla morová patálie,
stojí tu sousoší svatě Rozálie.

Kolik andělů je na morovém sloupu?
(napiš slovy)

			1
--	--	--	---

i Sousoší z roku 1715 bylo postaveno jako
poděkování za odvrácení morových ran.

*Co to v dále při cestě stojí?
Kaple sv. Jana Nepomuckého se k mostu pojí.*

6. KAPLE SV. JANA NEPOMUCKÉHO

Vystavěna na počest mučedníka slovutného,
ochránce zpovědního tajemství proslulého.
Obrazy visí v kapli na stěnách,
díla Ignácem Raabem ztvárněná.

U jedné dveří se nachází věřícími
uznávaný symbol.

		12	7
--	--	----	---

i Kaple z roku 1715 je zasvěcena
sv. Janu Nepomuckému, odchovanci
cisterciáků z Pomuka.

*Jezulátko u klášterní zdi pod lesem,
– pár kroků vás k němu přenesse.*

7. JEZULÁTKO

Jezulátko pod lesem v klidu si stojí,
nechej zde oddechnout i duši svoji,
přečti si údaje na „infopanelu“,
na svoje svědomí tak trochu apeluj.

Jaká je nejčastější barva
na oblečení Jezulátka?

					10	14
--	--	--	--	--	----	----

i Původní Jezulátko pochází
ze Španělska.

*Dál k mostíku po proudu potoka se dej
zamiř pak k severu a východní vchod poutního areálu hledej.*